

Prawo cywilne to bardzo obszerna gałąź prawa zawierająca ogół regulacji dotyczących stosunków majątkowych oraz niemajątkowych między podmiotami prawa cywilnego opartych na zasadzie równorzędności tych podmiotów.

Polskie prawo cywilne podobnie jak inne systemy europejskie opiera się na zasadzie tzw. pięcioksiąg to znaczy że zbudowany jest z 5 działów: część ogólna, prawo rzeczowe, zobowiązania, spadki, prawo rodzinne i opiekuńcze.

Kodeks cywilny nie realizuje zasady zupełności to znaczy duża część przepisów prawa cywilnego jest poza kodeksem.

Do najważniejszych ustaw szczególnych do Kodeksu Cywilnego oraz KRIO zaliczamy:

- a)ustawa 24 września 1994r. o własności lokalu'
- b)ustawa 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów i dodatkach mieszkaniowych
- c)ustawa 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych
- d)ustawa 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotekach
- e)ustawa 14 luty 2003r. o informatyzacjach ksiąg wieczystych
- f)ustawa 6 grudnia 1996r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawowym

W prawie cywilnym 1983r. na terytorium ówczesnej Polski występował 5 systemów prawa.

Stosunek cywilno- prawny to relacja między podmiotami prawa cywilnego o charakterze majątkowym bądź nie majątkowym oparta na zasadzie równorzędności tych podmiotów.

Struktura stosunku cywilno-prawnego:

- a)podmiot to osoby fizyczne, osoby prawne oraz niepełne osoby prawne
- b)przedmiot są to rzeczy oraz inne dobra majątkowe bądź nie majątkowe
- c)treść są to prawa i obowiązki stron tych stosunków – w szczególności prawa podmiotowe

Źródła stosunku cywilno-prawnego- chodzi tu o zdarzenia cywilno-prawne:

- a)czynności prawne jednostronne np. testament
- b)umowy(kontakty) np. o dzieło
- c)czynny niedozwolone(delekty) czyli takie zdarzenia skutkiem którego jest powstanie szkody
- d)niektóre akty administracyjne
- e)orzeczenia sądowe o charakterze konstytutywne np. wyroki, rozwody
- f)inne zdarzenia

Prawo podmiotowe jest to przyznane i zabezpieczona przez normę prawną oraz wynikająca z stosunku cywilno-prawnego sfera możliwości postępowania w określony sposób.

Rodzaje prawa podmiotowego:

- a)prawo majątkowe(własność) i niemajątkowe(władza rodzicielska)
- b)prawo zbywalne i niezbywalne
- c)prawo samoistne i akcesoryjne
- d)prawa bezwzględne tj. skuteczne wobec wszystkich oraz względne

Normatywne postacie prawa podmiotowego:

- a)prawo bezpośrednie- przepis z góry określa sferę wolności
- b)roszczenie- sferę uprawnionego wyznacza zachowanie innych osób

c)prawa kształtujące- to sytuacja w której jedynie od woli uprawnionego zależy czy dojdzie do powstania zmiany ustaleń.

Wykonywanie i ochrona prawa podmiotowego

Wykonywanie prawa podmiotowego polega na podejmowaniu czynności faktycznych oraz prawnych mieszczących się w sferze tego praw. W razie zagrożenia lub naruszenia prawa podmiotowego podmiot naruszenia może dochodzić ochrony tego prawa przed sądem cywilnym, rodzinnym bądź gospodarczym. Prawomocne orzeczenie sądu wydane w tym trybie stanowi tytuł egzekucyjny który po nadaniu klauzury wykonalności staje się tytułem wykonawczym. Na podstawie takiego tytułu uprawniony może żądać aby kierownik wciął i przeprowadził egzekucje.

Nadużycie prawa podmiotowego- art.5 KC stanowi że nie można czynić ze swego prawa użytku który byłby sprzeczny z społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub zasadami spół życia społecznego. Także działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Zdolność prawna osób fizycznych jest to zdolność do tego żeby być podmiotem prawa i obowiązków w zakresie prawa cywilnego. Zdolność taką ma każdy człowiek od chwili urodzenia aż do śmierci oraz dziecko poczęte ale nie narodzone o ile urodzi się żywe. Współcześnie człowieka nie można pozbawić zdolności prawnej. Zdolność prawna kończy się z chwilą śmierci. Prawnym dowodem śmierci jest akt zgonu sporządzony na podstawie karty zgonu sporządzonej przez lekarza.

Prawo zna instytucję uznania za zmarłego- przesłanki:

a)fakt zaginięcia

b)upływ czasu

Stwierdzenie zgonu:

a)pewność śmierci

b)brak

Zdolność do czynności prawnej